

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/624,

8. veebruar 2019,

milles käsitletakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 erieeskirju liha tootmise suhtes tehtava ametliku kontrolli ning elusate kahepoolmeliste karploomade tootmis- ja ülekandevaldade kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 18 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2017/625 on sätestatud eeskirjad ametliku kontrolli ja muude kontrollitoimingute kohta, mida liikmesriikide pädevad asutused teevad, kontrollimaks et sellised valdkonnad nagu toiduohutus oleksid kooskõlas liidu õigusaktidega kõigil tootmis-, töötlemis- ja turustustappidel. Eelkõige on määrusega ette nähtud ametlik kontroll inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste suhtes, et kontrollida vastavust nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 852/2004, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009 ⁽⁴⁾ ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1099/2009 ⁽⁵⁾.
- (2) Määrusega (EL) 2017/625 on alates 14. detsembrist 2019 tunnistatud kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 854/2004 ⁽⁶⁾. Praegu on määruses (EÜ) nr 854/2004 sätestatud erieeskirjad inimtoiduks

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 24. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisel (ELT L 303, 18.11.2009, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.4.2004, lk 206).

ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrolliks, et kontrollida vastavust määruste (EÜ) nr 852/2004, (EÜ) nr 853/2004 ja (EÜ) nr 1069/2009 nõuetele. Samuti on selles ette nähtud võimalus teha nendest nõuetest teatavaid erandeid.

- (3) Käesolevas määruses sätestatud eeskirjad peaksid tagama praegu määruses (EÜ) nr 854/2004 sätestatud eeskirjade jätkuva kohaldamise, võttes arvesse alates kõnealuse õigusakti vastuvõtmisest saadud kogemusi, samuti uusi teaduslikke tõendeid ja teatatud siseriiklikke eeskirju, et tagada traditsiooniliste meetodite kasutamine mis tahes tootmis-, töötlemis- ja turustuselapil.
- (4) Määruse (EL) 2017/625 kohaselt tuleb vastu võtta delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse kriteeriumid ja tingimused erandite tegemiseks teatavatest käesoleva määruse nõuetest, nii et tapaeelset ja tapajärgset kontrolli võib teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel, selle asemel, et seda peaks tegema või selle üle peaks järelevalvet teostama veterinaarjärelevalve ametnik. Nende delegeeritud õigusaktidega tuleks samuti sätestada kriteeriumid ja tingimused, mille alusel võivad lihalõikusettevõtetes ametlikke kontrole teha muud pädevate asutuste määratud töötajad.
- (5) Tapaeelne kontroll on inimeste ja loomade tervise ning loomade heaolu kaitse seisukohalt väga oluline ja seetõttu jääb see veterinaarjärelevalve ametniku vastutusele. Eeldusel et teatavad kriteeriumid ja tingimused on täidetud, võib teatavaid tapamajas tapaeelse kontrolli raamesse jäävaid rutiinseid ülesandeid täita veterinaarjärelevalve ametniku abi, ilma et see seaks ohtu määruse (EL) 2017/625 eesmärkide saavutamise.
- (6) Eelkõige siis, kui veterinaarjärelevalve ametnik on teinud tapaeelse kontrolli päritoluettevõttes, tuleks võimaldada rohkem paindlikkust tapamajja saabumisel tehtava tapaeelse kontrolli puhul, mida võiks teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel. Kui tapaeelne kontroll ei toimunud päritoluettevõttes, tuleks ülesannete delegeerimist lubada ainult juhul, kui kontrolli üle teostab järelevalvet veterinaarjärelevalve ametnik vastavalt teatavatele muid liike kui kodulinde ja jäneselisi käsitlevatele kriteeriumidele ja tingimustele.
- (7) Hädatapmise korral ei saa tapaeelset kontrolli tapamajas teha. Selleks et vältida loomale tarbetute kannatuste põhjustamist tapamajja transportimisel ning vähendada ettevõtjate majanduslikku kahju ja toidu raiskamist, tuleks sätestada kriteeriumid ja tingimused, mis võimaldavad hädatapmise korral teha tapaeelset kontrolli väljaspool tapamaja. Hädatapetud loomad võivad siiski inimtoiduks kõlvata, kui nende liha on kontrolli edukalt läbinud. Kui lubatakse hädatapmist väljaspool tapamaja, peaks selline kontroll andma maksimaalse toidukõlblikkuse tagatise.
- (8) Võib-olla oleks inimeste ja loomade tervise ning loomade heaolu nõudeid tõhusam hinnata, kui tapaeelset kontrolli tehakse päritoluettevõttes, mitte tapamajas. Seepärast peaks erandid tapamajas tehtavast tapaeelsest kontrollist olema teatavate kriteeriumide alusel lubatud kõikide liikide puhul.
- (9) Kui tapajärgne kontroll ja auditeerimine on olulised inimeste ja loomade tervise ning loomade heaolu kaitse seisukohalt ning peaksid seega jääma veterinaarjärelevalve ametniku vastutusele, siis juhul kui teatavad kriteeriumid ja tingimused on täidetud, võib teatavaid ülesandeid täita veterinaarjärelevalve ametniku abi, eeldusel et piisavad tagatised nende eesmärkide jaoks on olemas. Need kriteeriumid ja tingimused peaksid eelkõige võimaldama käibivate tavade jätkumist väikese tootmisvõimsusega tapamajades ja väikese tootmisvõimsusega ulukikäitlusettevõtetes, kus tapmist ei toimu pidevalt.
- (10) Erandite tegemiseks tapamajade ja ulukikäitlusettevõtete tapaeelse ja tapajärgse kontrolliga seotud põhinõuetest tuleb kindlaks määrata teatavad kriteeriumid ja tingimused. Tootmiskünnis on üks mittediskrimineeriv kriteerium, mis keskendub väikeettevõtetele kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 16 lõike 3 punktiga a. Kuna kõnealuste ettevõtete struktuur on liikmesriigiti erinev, peaks see künnis põhinema tapetud või käideldud loomade arvul või näitama, et see moodustab piiratud ja kindlaksmääratud protsendi turule lastud lihast. Määruses (EÜ) nr 1099/2009 on defineeritud loomühiku mõiste ning sätestatud võrdusmäärad teatavatest liikidest loomade arvu väljendamiseks sellistes loomühikutes. Neid sätteid tuleks kasutada künniste määramisel ja tapamaja suurusel põhinevate teatavatest nõuetest tehtavate erandite ühtlustamisel.
- (11) Kui teatavad kriteeriumid ja tingimused on täidetud, võivad lihalõikusettevõtetes teatavaid ülesandeid täita pädevate asutuste määratud töötajad, ilma et see seaks ohtu inimeste ja loomade tervise ning loomade heaoluga seotud eesmärgid.

- (12) Kahepoolmeliste karploomade tootmise ametlik kontroll on vajalik selleks, et tagada vastavus liidu õigusaktides sätestatud kriteeriumidele ja eesmärkidele. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa VII jao II peatüki A osaga tuleb elusaid kahepoolmelisi karploomi koguda pädevate asutuse liigitatud tootmisaladelt, millelt kogumiseks need asutused on loa andnud. Määruse (EL) 2017/625 kohaselt tuleb vastu võtta delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, mille põhjal määratakse kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) puhul kindlaks, millal on vaja tootmis- ja ülekandelasid liigitada.
- (13) Samuti tuleks kindlaks määrata kohad, kus kõnealuste mittefiltreeriva toitumisviisiga kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) ametlikku tootmiskontrolli tuleb teha.
- (14) Määrusega (EL) 2017/625 on ette nähtud ka võimalus kehtestada konkreetsed erandid tundra-põhja-põdra (*Rangifer tarandus tarandus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüü (*Lagopus mutus*) suhtes tehtavaks ametlikuks kontrolliks, et võimaldada pikaajaliste kohalike ja traditsiooniliste kommetsede ja tavade jätkamist.
- (15) Määruse (EÜ) nr 854/2004 artikli 17 lõike 3 kohaselt lubati liikmesriikidel vastu võtta riiklikke meetmeid, et võimaldada traditsiooniliste meetodite kasutamist või arvestada selliste toiduainetööstuse ettevõtete vajadustega, mille tootlikkus on madal või mis asuvad piirkondades, kus kehtivad geograafilised eripiirangud. Seda aluseks võttes teatasid Rootsi ja Soome komisjonile ja teistele liikmesriikidele riiklikest meetmetest, millega tehakse konkreetsed erandid teatavatest põhja-põdra- ja püüliha ametliku kontrolli nõuetest. Kuna määrus (EL) 2017/625 ei võimalda enam niisugust riiklike meetmete abil kohandamist, tuleks põhja-põtru ja püüsid hõlmava ametliku kontrolli erandid sätestada käesolevas määruses, et võimaldada selliste pikaajaliste kohalike ja traditsiooniliste kommetsede ja tavade jätkamist, mis ei mõjuta määruse (EL) 2017/625 eesmärkide saavutamist.
- (16) Määruses (EL) 2017/625 on sätestatud miinimumnõuded pädevate asutuste määratud töötajate ning veterinaarjärelevalve ametnike ja nende abide jaoks, kes tegelevad ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega. Samuti on selles sätestatud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingutega tegelevate tapamaja töötajate minimaalsed koolitusnõuded.
- (17) Veterinaarjärelevalve ametnikele, nende abide ja muudele pädevate asutuste määratud töötajatele tuleks sätestada konkreetsed miinimumnõuded, et nad täidaksid oma ülesandeid ka edaspidi tõhusalt ja nõuetekohaselt, mis tagaks tarbijate, loomatervise ja loomade heaolu kõrgetasemelise kaitse. Need nõuded peaksid hõlmama konkreetseid minimaalseid koolitusnõudeid. Tuleks võimaldada piisavat paindlikkust nõuete kohandamiseks täidetavate ülesannetega, võttes arvesse töökogemust.
- (18) Selleks et säilitada ülesannete täitmise tõhusus ja nõuetekohasus, tuleks sätestada ka minimaalsed koolitusnõuded tapamaja töötajatele, kes on abiks ametliku kontrolli ja muude määruses sätestatud ametlike toimingute juures.
- (19) Kuna määrusega (EL) 2017/625 tunnistatakse määrus (EÜ) nr 854/2004 alates 14. detsembrist 2019 kehtetuks, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates nimetatud kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse erieeskirjad loomsetele saadustele tehtavate määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikes 1 osutatud ametlike kontrollide kohta.

Need erieeskirjad hõlmavad järgmist:

- a) kriteeriumid ja tingimused, millega määratakse kindlaks,
- i) millal võib teatavates tapamajades teha tapaeelset kontrolli veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all või vastutusel;
 - ii) millal võib tapaeelset kontrolli teha väljaspool tapamaja, kui tegemist on hädatapmisega;
 - iii) millal võib tapaeelset kontrolli teha päritoluettevõttes;

- iv) millised tagatised peavad olema kasutusele võetud veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel oleva tapajärgse kontrolli ja auditeerimise puhul, millele on osutatud määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktides c ja d;
 - v) kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) tootmis- ja ülekandealade liigitamisega seotud erandid määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikest 6;
 - vi) millisel juhul pädevate asutuste poolt sel eesmärgil määratud ja asjakohase väljaõppe saanud töötajad võivad lihalõikusettevõtetes ametlikku kontrolli teha;
- b) konkreetsete erandite kehtestamine tundra-põhja-põdra (*Rangifer tarandus tarandus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüü (*Lagopus mutus*) suhtes, et võimaldada pikaajaliste kohalike ja traditsiooniliste kommetside ja tavade jätkamist;
- c) konkreetsete miinimumnõuete, sealhulgas koolitusnõuete kehtestamine veterinaarjärelevalve ametnikule, veterinaarjärelevalve ametniku abile ja pädevate asutuste määratud töötajatele, tagamaks et nad täidaksid määruse (EL) 2017/625 artiklis 18 sätestatud ülesandeid nõuetekohaselt;
- d) asjakohaste minimaalsete koolitusnõuete kehtestamine tapamajade töötajatele, kes aitavad täita määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikes 3 kirjeldatud ülesandeid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tapamaja“ – tapamaja, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.16;
- 2) „päritoluettevõte“ – ettevõte, kus loomi viimati peeti. Kui tegemist on poolkodustatud hirvlastega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (⁽⁷⁾) I lisa punkti 2 alapunkti q tähenduses, hõlmab see kohti, kuhu loomad on tapmiseks valimiseks kokku aetud;
- 3) „tootmisala“ – tootmisala, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 2.5;
- 4) „ülekandeala“ – ülekandeala, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 2.6;
- 5) „pädevate asutuste määratud töötajad“ – muu isik kui veterinaarjärelevalve ametniku abi ja veterinaarjärelevalve ametnik, kes on käesoleva määruse kohaselt pädev tegutsema neis ülesannetes lihalõikusettevõtetes ja kelle pädevad asutused on määranud konkreetseid tegevusi täide viima;
- 6) „riskianalüüs“ – riskianalüüs, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 (⁽⁸⁾) artikli 3 punktis 10;
- 7) „lihalõikusettevõte“ – lihalõikusettevõte, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.17;
- 8) „kodulinnud“ – kodulinnud, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.3;
- 9) „jäneselised“ – jäneselised, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.4;
- 10) „toidukäitleja“ – toidukäitleja, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 3;
- 11) „kodukabiloomad“ – kodukabiloomad, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.2;
- 12) „liha“ – liha, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.1;
- 13) „tehistingimustes peetavad ulukid“ – tehistingimustes peetavad ulukid, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.6;
- 14) „lõpptarbija“ – lõpptarbija, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 18;
- 15) „jaemüük“ – jaemüük, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 7;

(⁷) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).

(⁸) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

- 16) „ettevõte“ – ettevõte, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktis c;
- 17) „väikese tootmisvõimsusega tapamaja“ – pädevate asutuste poolt riskianalüüsi põhjal määratud tapamaja, kus tapmine toimub ainult osa tööpäeva jooksul või kogu tööpäeva jooksul, aga mitte igal tööpäeval nädalas;
- 18) „väikese tootmisvõimsusega ulukikäitlusettevõte“ – pädevate asutuste poolt riskianalüüsi põhjal määratud ulukikäitlusettevõte, kus ulukite käitlemine toimub ainult osa tööpäeva jooksul või kogu tööpäeva jooksul, aga mitte igal tööpäeval nädalas;
- 19) „loomühik“ – loomühik, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 1099/2009 artikli 17 punktis 6;
- 20) „väikeulukid“ – väikeulukid, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.7;
- 21) „ulukikäitlusettevõte“ – ulukite käsitsemisettevõte, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.18;
- 22) „väljastuskeskus“ – väljastuskeskus, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 2.7;
- 23) „kahepoolmelised karploomad“ – kahepoolmelised karploomad, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 2.1;
- 24) „töötlemine“ – töötlemine, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktis m;
- 25) „sisikond“ – sisikond, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.12;
- 26) „esmatootmine“ – esmatootmine, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 17;
- 27) „piimatootmisettevõte“ – piimatootmisettevõte, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 4.2.

Artikkel 3

Kriteeriumid ja tingimused, mille põhjal määratakse kindlaks, millal võib teatavates tapamajades tapaeelset kontrolli teha veterinaarjärelevalve ametniku abi

1. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktist a võib muude liikide kui kodulindude ja jänesealiste tapaeelset kontrolli teha veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all veterinaarjärelevalve ametniku abi, eeldusel et tapamajas rakendatavad menetlused vastavad järgmistele kriteeriumidele ja tingimustele:
 - a) tapaeelse kontrolli raames täidetavad ülesanded on üksnes praktilist laadi ja puudutavad ainult üht või mitut järgmist aspekti:
 - i) selle kontrollimine, kas toidukäitleja täidab toiduahelat käsitleva teabe ja loomade andmete kontrolliga seotud nõudeid;
 - ii) selliste loomade eelvalik, kellel esineb kõrvalekaldeid inimeste ja loomade tervise ning loomade heaolu nõuete seisukohast;
 - b) kontrolli tegev veterinaarjärelevalve ametniku abi teavitab veterinaarjärelevalve ametnikku niipea, kui täheldatakse või kahtlustatakse võimalikke kõrvalekaldeid, ja viimane teeb seejärel isiklikult tapaeelse kontrolli, ning
 - c) veterinaarjärelevalve ametnik kontrollib korrapäraselt, kas veterinaarjärelevalve ametniku abi täidab oma ülesandeid nõuetekohaselt.
2. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktist a võib kõigi liikide tapaeelset kontrolli tapamajas teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel veterinaarjärelevalve ametniku abi, eeldusel et täidetud on järgmised kriteeriumid ja tingimused:
 - a) veterinaarjärelevalve ametnik on kooskõlas artikliga 5 juba teinud ühe tapaeelse kontrolli päritoluettevõttes;
 - b) kontrolli tegev veterinaarjärelevalve ametniku abi teavitab veterinaarjärelevalve ametnikku niipea, kui täheldatakse või kahtlustatakse võimalikke kõrvalekaldeid, ja viimane teeb seejärel isiklikult tapaeelse kontrolli, ning
 - c) veterinaarjärelevalve ametnik kontrollib korrapäraselt, kas veterinaarjärelevalve ametniku abi täidab oma ülesandeid nõuetekohaselt.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud erandeid ei kohaldata
- a) loomade suhtes, kes kuuluvad hädatapmisele, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa I jao VI peatükis;
 - b) loomade suhtes, kellel kahtlustatakse inimeste tervist kahjustavat haigust või seisundit;
 - c) veiste suhtes, kes on pärit karjadest, mida ei ole ametlikult tunnistanud tuberkuloosivabaks või mille ametlikult tuberkuloosivaba staatus on peatatud;
 - d) veiste suhtes, kes on pärit karjadest, või lammaste ja kitsede suhtes, kes on pärit ettevõtetest, mida ei ole ametlikult tunnistanud brutselloosivabaks või mille ametlikult brutselloosivaba staatus on peatatud;
 - e) loomataudi puhangu korral loomade hulgas, kes on pärit nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ⁽⁹⁾ artiklis 2 määratletud piirkonnast, kus kohaldatakse veterinaarpiiranguid vastavalt liidu õigusaktidele;
 - f) loomade suhtes, keda kontrollitakse rangemalt esilekerkivate või Maailma Loomatervise Organisatsiooni loetellu kantud konkreetsete taudide leviku tõttu.

Artikkel 4

Kriteeriumid ja tingimused, mille põhjal määratakse kindlaks, millal võib tapaeelset kontrolli teha väljaspool tapamaja, kui tegemist on hädatapmisega

Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktist a võib veterinaarjärelevalve ametnik teha väljaspool tapamaja tapaeelset kontrolli hädatapmise korral üksnes kodukabiloomade puhul ja tingimusel, et täidetud on määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa I jao VI peatüki punktides 1, 2 ja 6 sätestatud hädatapmise nõuded.

Tapakõlblike loomade jaoks tuleb anda välja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/628⁽¹⁰⁾ V lisas sätestatud näidise kohane veterinaarsertifikaat. Veterinaarsertifikaat peab olema tapamajja saadetavate loomadega kaasas või eelnevalt üksikõik millises vormingus sinna saadetud. Veterinaarsertifikaadis peavad olema kajastatud kõik järgneva lihakontrolli seisukohalt olulised tähelepanekud.

Artikkel 5

Üldised kriteeriumid ja tingimused, millega nähakse ette, millal võib teha tapaeelset kontrolli päritoluettevõttes

1. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktidest a ja b võib pädev asutus lubada tapaloomade tapaeelse kontrolli tegemist päritoluettevõttes kooskõlas lõikes 2 ja artiklis 6 sätestatud kriteeriumide ja tingimustega.
2. Kõigi liikide suhtes tuleb kohaldada järgmisi kriteeriume ja tingimusi:
 - a) päritoluettevõttes tuleb kontrollida andmeid ja dokumente, sh toiduahelat käsitlevat teavet;
 - b) toidukäitleja peab vajaduse korral hõlbustama loomade individuaalset kontrollimist;
 - c) tapaeelne kontroll päritoluettevõttes peab hõlmama loomade füüsilist kontrolli, et teha kindlaks, kas
 - i) neil on taud või seisund, mis võib nakatada loomi või inimesi nende liha käitlemise või söömise kaudu, või kas nad käituvad üksikult või kollektiivselt viisil, mis viitab sellise taudi võimalikule esinemisele;
 - ii) neil esinevad üldised käitumishäired, tauditunnused või muud kõrvalekalded, mis võivad muuta nende liha inimtoiduks kõlbmatuks;

⁽⁹⁾ Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta (EÜT 121, 29.7.1964, lk 1977/64).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 8. aprilli 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/628, milles käsitletakse teatavate loomade ja kaupade ametlike sertifikaatide näidiseid ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2074/2005 ja rakendusmäärust (EL) 2016/759 sertifikaatide näidiste osas (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 101).

- iii) on tõendeid või põhjuseid kahtlustada, et loomades võib leiduda keemilisi jääkaineid määral, mis ületab liidu õigusaktides kehtestatud tasemeid, või keelatud ainete jääke;
 - iv) neil esineb loomade heaoluga seotud probleemide tunnuseid, sh ülemäära mustust;
 - v) nad on transpordikõlblikud;
- d) punktides a, b ja c osutatud kontrolli ning tapaeelse kontrolli päritoluettevõttes peab tegema veterinaarjärelevalve ametnik;
- e) tapakõlblikud loomad tuleb nõuetekohaselt identifitseerida ja muudest loomadest eraldada ning saata tapamajja otse päritoluettevõttest;
- f) tapakõlblike loomade jaoks tuleb anda välja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/628 IV lisa I osas sätestatud veterinaarsertifikaat. Veterinaarsertifikaat peab olema tapamajja saadetavate loomadega kaasas või eelnevalt ükskõik millises vormingus sinna saadetud. Veterinaarsertifikaadis peavad olema kajastatud kõik järgneva lihakontrolli seisukohalt olulised tähelepanekud.
3. Tapamajas tehakse kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktidega a ja b ning käesoleva määruse artikliga 3 järgmised täiendavad kontrollid:
- a) korrapärane kontroll selle üle, kas toidukäitleja täidab oma kohustust tagada loomade nõuetekohane identifitseerimine;
 - b) korrapärane kontroll selle üle, kas transpordi ajal ja tapamajja saabumisel on loomade heaolu käsitlevad eeskirjad täidetud ja kas esineb mis tahes märke seisundist, mis võiks kahjustada inimeste või loomade tervist.
4. Kui loomi ei tapeta kolme päeva jooksul või artikli 6 lõikes 5 osutatud juhul 28 päeva jooksul alates lõike 2 punktis f osutatud veterinaarsertifikaadi väljaandmise kuupäevast
- a) ja kui loomi ei ole päritoluettevõttest tapamajja saadetud, tehakse täiendav tapaeelne kontroll ja antakse välja uus veterinaarsertifikaat;
 - b) kui loomad on juba tapamajas või sinna teel, võib tapmist lubada niipea, kui viivituse põhjust on hinnatud, eeldusel et loomad läbivad täiendava tapaeelse kontrolli kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/627 ⁽¹⁾ artikliga 11.

Artikkel 6

Liigispetsiifilised kriteeriumid ja tingimused, millega nähakse ette, millal võib teha tapaeelset kontrolli päritoluettevõttes

1. Kodulindude ja tehistingimustes peetavate ulukite puhul kohaldavad pädevad asutused asjaomastel juhtudel konkreetseid kriteeriume ja tingimusi, mis on sätestatud käesolevas artiklis.
2. Rasvamaksa tootmiseks kasvatatud kodulindude ja päritoluettevõttes tapetud, siseelunditest viivitusega puhastatud kodulindude puhul peab tapamajja või lihalõikusettevõttesse saadetavate siseelunditest puhastamata rümpadega olema artikli 5 lõike 2 punktis f osutatud sertifikaadi asemel kaasas või eelnevalt ükskõik millises vormingus sinna saadetud sertifikaat, mis on täidetud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/628 IV lisa II osas sätestatud veterinaarsertifikaadi näidisele.
3. Tehistingimustes peetavate ulukite puhul, kes on päritoluettevõttes tapetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa III jao punktiga 3, peab tapamajja saadetavate loomadega olema artikli 5 lõike 2 punktis f osutatud sertifikaadi asemel kaasas või eelnevalt ükskõik millises vormingus sinna saadetud sertifikaat, mis on täidetud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/628 IV lisa III osas sätestatud veterinaarsertifikaadi näidisele.
4. Tehistingimustes peetavate ulukite puhul, kes on tapetud päritoluettevõttes kooskõlas määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa III jao punkti 3 alapunktiga a,
 - a) peab tapamajja saadetavate loomadega olema artikli 5 lõike 2 punktis f osutatud sertifikaadi asemel kaasas või eelnevalt ükskõik millises vormingus sinna saadetud sertifikaat, mis on täidetud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/628 IV lisa IV osas sätestatud veterinaarsertifikaadi näidisele;
 - b) peab veterinaarjärelevalve ametnik korrapäraselt kontrollima, et isikud, kes loomi tapavad ja veretustavad, täidavad oma tööülesandeid nõuetekohaselt.

⁽¹⁾ Komisjoni 15. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/627, milles sätestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 ühtne praktiline kord inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametliku kontrolli tegemiseks ja millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 2074/2005 ametlike kontrollide osas (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 51).

5. Erandina artikli 5 lõikest 4 võivad liikmesriigid lubada tehistingimustes peetavate ulukite tapmist kuni 28 päeva pärast artikli 5 lõike 2 punktis f osutatud veterinaarsertifikaadi väljaandmise kuupäeva, kui

- a) tootja tarnib tehistingimustes peetavate ulukite liha üksnes väikestest kogustest otse lõpptarbijale või kohalikesse jaemüügiettevõtetesse, kes tarnivad seda otse lõpptarbijale, ning
- b) aastas ei tapeta ühe päritoluettevõtte kohta rohkem kui 50 looma.

Artikkel 7

Kriteeriumid ja tingimused veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel oleva tapajärgse kontrolli kohta, millele on osutatud määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktis c

1. Kui käesoleva määruse II lisa II peatüki nõuded on täidetud, võib määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktis c osutatud tapaeelset kontrolli teha veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel veterinaarjärelevalve ametniku abi, eeldusel et täidetud on järgmised kriteeriumid ja tingimused:

- a) tapmine või ulukite käitlemine toimub väikese tootmisvõimsusega tapamajas või ulukikäitlusettevõttes, kus tapetakse või käideldakse
 - i) vähem kui 1 000 loomühikut aastas või
 - ii) vähem kui 150 000 kodulindu, jäneselist või väikeulukit aastas;
- b) pädev asutus võib tõsta punktiga a ette nähtud künniseid, kui tagatud on erandi kohaldamine kõige väiksemates tapamajades ja ulukikäitlusettevõtetes, mis vastavad väikese tootmisvõimsusega tapamaja või ulukikäitlusettevõtte määralusele, ning eeldusel et kõnealuste ettevõtete ühine aastatoodang ei ületa 5 % liikmesriigis toodetud värskest lihast
 - i) asjaomaste liikide puhul;
 - ii) kõigi kabiloomade puhul kokku;
 - iii) kõigi kodulindude puhul kokku või
 - iv) kõigi lindude ja jäneseliste puhul kokku;

Sellisel juhul teatavad pädevad asutused kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2015/1535 ⁽¹²⁾ sätestatud menetlusega sellest erandist ja seda põhjendavatest tõenditest;

- c) asjaomasel ettevõttel on piisavalt võimalusi hoida kõrvalekalletega liha muust lihast eraldi seni, kuni veterinaarjärelevalve ametnik saab kõrvalekalletega liha isiklikult kontrollida;
- d) veterinaarjärelevalve ametnik viibib ettevõttes vähemalt üks kord päevas, sh korrapäraselt tapmise ajal;
- e) pädev asutus on kehtestanud kõnealustes ettevõtetes veterinaarjärelevalve ametniku abide tegevuse korrapärase hindamise korra, mis hõlmab järgmist:
 - i) iseseisva tegutsemise jälgimine;
 - ii) kontrollitulemusi käsitlevate dokumentide kontrollimine ja võrdlemine vastavate rümpadega;
 - iii) rümpade kontroll laos;
- f) pädev asutus on teinud riskianalüüsi, võttes vähemalt arvesse järgmisi elemente:
 - i) tunnis või päevas tapetud või käideldud loomade arv;
 - ii) tapetud või käideldud loomade liik ja klass;
 - iii) ettevõtte tootlikkus;
 - iv) tapmis- või töötlemisjõudlus minevikus;
 - v) mis tahes muu toiduahelas tapaloomade toiduohutuse tagamiseks võetud täiendava meetme tulemuslikkus;

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

- vi) ohuanalüüsil ja kriitilistel kontrollpunktidel (HACCP) põhinevate menetluste tulemuslikkus;
- vii) auditeerimisdokumendid;
- viii) pädeva asutuse dokumendid varem toimunud tapaeelsete ja tapajärgsete kontrollide kohta.

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohaldamisel kasutatakse määruse (EÜ) nr 1099/2009 artikli 17 lõikes 6 sätestatud võrdusmäärasid. Lammaste ja kitsede ning väikeste (eluskaaluga < 100 kg) sugukonna *Cervidae* loomade puhul kasutatakse 0,05 loomühiku võrdusmäära ja suurte ulukite puhul 0,2 loomühiku võrdusmäära.

Artikkel 8

Tapajärgse kontrolli tegemine veterinaarjärelevalve ametniku poolt

Veterinaarjärelevalve ametnik peab tapajärgset kontrolli tegema järgmistel juhtudel:

- a) loomade suhtes, kes kuuluvad hädatapmisele, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa I jao VI peatükis;
- b) loomade suhtes, kellel kahtlustatakse inimeste tervist kahjustavat haigust või seisundit;
- c) veiste suhtes, kes on pärit karjadest, mida ei ole ametlikult tunnistatud tuberkuloosivabaks;
- d) veiste, lammaste ja kitsede suhtes, kes on pärit karjadest, mida ei ole ametlikult tunnistatud brutselloosivabaks;
- e) selliste loomataudide puhangute korral, mille suhtes on liidu õigusaktides sätestatud loomatervise eeskirjad. See puudutab loomi, kes on vastuvõtlikud kõnealusele konkreetsele haigusele ja kes on pärit nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ artiklis 2 lõike 2 punktis p määratletud konkreetsest piirkonnast;
- f) kui esilekerkivate või Maaailma Loomatervise Organisatsiooni loetellu kantud konkreetsete taudide leviku arvessevõtmiseks on vaja rangemat kontrolli;
- g) komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/627 artikli 13 kohaselt tapajärgse kontrolli aega käsitlevate erandite korral.

Artikkel 9

Kriteeriumid ja tingimused tapamajades ja ulukikäitlusettevõtetes toimuvaks auditeerimiseks

Veterinaarjärelevalve ametniku abid võivad teha määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punkti d alapunktis iii osutatud auditeerimist tapamajades ja ulukikäitlusettevõtetes veterinaarjärelevalve ametniku vastutusel ainult seoses häid tavasid ja HACCP-süsteemil põhinevaid menetlusi käsitleva teabe kogumisega ning vastavalt käesoleva määruse II lisa II peatüki nõuetele.

Artikkel 10

Kriteeriumid ja tingimused lihalõikusettevõtetes toimuvaks ametlikuks kontrolliks, sh auditeerimiseks

Lihalõikusettevõtetes toimuvat ametlikku kontrolli (sh auditeerimine), millele on osutatud artikli 18 lõike 2 punktis d, võivad erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punkti d nõuetest teha ka muud pädevate asutuste määratud töötajad, eeldusel et pädevad asutused kontrollivad korrapäraselt nende töötajate tööd. Kõnealune tegevus toimub kooskõlas käesoleva määruse II lisa III peatüki nõuetega.

Artikkel 11

Määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 6 kohaselt liigitamata tootmisaladel kogutud mittefiltreeriva toitumisviisiga kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) ametlik kontroll

Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikest 6 ei ole mittefiltreeriva toitumisviisiga kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) kogumisel tootmis- ja ülekandelasid vaja liigitada, kui pädevad asutused teevad selliste loomade ametlikku kontrolli kalaoksjonitel, väljastuskeskustes ja töötlemisettevõtetes.

Sellise ametliku kontrolliga kontrollitakse vastavust

- a) määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa VII jao V peatükis sätestatud kahepoolmeliste karploomade tervisestandarditele;
- b) väljaspool kõnealuse jao IX peatükis sätestatud liigitatud tootmispiirkondi kogutud mittefiltreeriva toitumisviisiga kammkarplaste (*Pectinidae*), meritigude ja meripuralaste (*Holothuroidea*) suhtes kehtivatele erinõuetele.

Artikkel 12

Konkreetsed erandid seoses tundra-põhjaõdra (*Rangifer tarandus tarandus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüüga (*Lagopus mutus*), nagu on ette nähtud määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 7 punktis h

1. Kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 7 punktiga h võivad Rootsi ja Soome teha käesoleva määruse I lisas loetletud kõnealuste liikmesriikide alade suhtes järgmisi konkreetseid erandeid esimesena nimetatud määruse artiklis 18 sätestatud ametliku kontrolli nõuetest tundra-põhjaõdra (*Rangifer tarandus tarandus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüü (*Lagopus mutus*) puhul, ilma et see mõjutaks kõnealuse määruse eesmärkide saavutamist:
 - a) erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikest 1 ei nõuta tundra-põhjaõdralt (*Rangifer tarandus tarandus*) saadud liha ametliku kontrolli, kui tootja tarnib selle väikestes kogustes otse lõpptarbijale või kohalikesse jaemüügiettevõtetesse, kes tarnivad seda otse lõpptarbijale;
 - b) erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikest 2 ei ole tapaeelne kontroll kohustuslik 1. maist kuni 30. septembrini üksikult tapetud hulkuvate põhjaõtrade puhul;
 - c) erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 2 punktist c ja lõikest 3 võivad selle ülesande täitmiseks piisavat koolitust saanud tapamaja töötajad kooskõlas artikliga 14 kontrollida järgmist:
 - i) allkeha sisikond, v.a maks ja neerud;
 - ii) suguelundid;
 - iii) udar.
2. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõikest 1 ei nõuta rabapüü (*Lagopus lagopus*) ja lumepüü (*Lagopus mutus*) saadud liha ametliku kontrolli, kui linnud on püütud püünistega Rootsi Norrbotteni, Västerbotteni ja Jämtlandi läänis ning Rootsi Dalarna lääni Älvdaleni vallas talvisel jahihooajal.

Artikkel 13

Konkreetsed miinimumnõuded veterinaarjärelevalve ametnikele, nende abidele ja pädevate asutuste määratud töötajatele

1. Veterinaarjärelevalve ametnikud, kes täidavad määruse (EL) 2017/625 artiklis 18 sätestatud ülesandeid, peavad vastama käesoleva määruse II lisa I peatükis sätestatud konkreetsetele miinimumnõuetele.

Erandina II lisa I peatüki punktides 1–6 sätestatud eeskirjadest võivad liikmesriigid kehtestada erieeskirju järgmiste isikute suhtes:

 - a) osalise tööajaga töötavad veterinaarjärelevalve ametnikud, kes vastutavad väikeettevõtete kontrollimise eest või teevad ametlikku kontrolli ainult esmatootmises, eelkõige piimatootmisettevõtetes, ja väljaspool tapamaju toimuvaid tapaeelseid kontrole, ning
 - b) veterinaaria üliõpilased, kes on edukalt sooritanud eksami II lisa I peatüki punktis 3 osutatud valdkondade kohta ning töötavad ajutiselt tapamajas veterinaarjärelevalve ametniku juuresolekul.
2. Veterinaaridel, kes on veterinaarjärelevalve ametnikeks nimetatud juba enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, peavad olema piisavad teadmised käesoleva määruse II lisa I peatüki punktis 3 nimetatud valdkondades. Vajaduse korral tagab pädev asutus, et sellised teadmised saadakse pideva koolituse teel.
3. Veterinaarjärelevalve ametniku abid, kes täidavad määruse (EL) 2017/625 artiklis 18 sätestatud ülesandeid, peavad vastama käesoleva määruse II lisa II peatükis sätestatud konkreetsetele miinimumnõuetele.
4. Pädevate asutuste määratud töötajad, kes täidavad määruse (EL) 2017/625 artiklis 18 sätestatud ülesandeid, peavad vastama käesoleva määruse II lisa III peatükis sätestatud konkreetsetele miinimumnõuetele.

*Artikkel 14***Minimaalsed koolitusnõuded tapamajade töötajatele**

Tapamajade töötajaid, kes on abiks ametliku kontrolli ja muude määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 3 kohaste ametlike toimingute juures, tuleb koolitada pädevaid asutusi rahuldaval viisil. Samuti peavad nad vastama käesoleva määruse II lisa II peatükis sätestatud minimaalsetele koolitusnõuetele määral, mis on vajalik nende abiülesannete täitmiseks.

*Artikkel 15***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. veebruar 2019

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNKER

I LISA

**KONKREETSED ERANDID PÕHJAPÕDRALT (RANGIFER TARANDUS TARANDUS) SAADUD LIHA
KONTROLLIKS**

Artikli 12 lõikes 1 osutatud konkreetseid erandeid kohaldatakse üksnes järgmiste piirkondade suhtes:

a) Rootsis:

- i) Norrbotteni lään,
- ii) Västerbotteni lään,
- iii) Jämtlandi lään,
- iv) Västernorrlandi lään,
- v) Älvdaleni vald Dalarna läänis,
- vi) Nordanstigi, Hudiksvalli ja Söderhamni vald Gävleborgi läänis;

b) Soomes, nagu on lubatud 31. detsembril 2014:

- i) Lapimaa, v.a Kemi, Keminmaa ja Tornio vald,
 - ii) Põhja-Pohjanmaa ja Kainuu maakond:
 - Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Suomussalmi ja Hyrynsalmi vald;
 - Oulu vallas: endise Yli-Ii valla ala ja Kiiminkijoki jõest põhja poole jääv endise Ylikiiminki valla ala;
 - Ii vallas: endise Kuivaniemi valla ala;
 - Puolanka ja Utajärvi vallas: Kiiminkijoki jõest põhja poole jäävad alad ja piirkondliku tähtsusega maantee nr 891 (Hyrynsalmi-Puolanka).
-

II LISA

KONKREETSED MIINIMUMNÕUDED VETERINAARJÄRELEVALVE AMETNIKELE, NENDE ABIDELE JA PÄDEVATE ASUTUSTE MÄÄRATUD TÖÖTAJATELE

I PEATÜKK

VETERINAARJÄRELEVALVE AMETNIKUD

1. Pädevad asutused võivad veterinaarjärelevalve ametnikuks määrata üksnes veterinaararste, kes on sooritanud punktis 3 sätestatud nõuetele vastava eksami.
2. Pädevad asutused peavad kehtestama veterinaarjärelevalve ametniku kohale kandideerijate eksami korra.
3. Eksam peab näitama teadmisi järgmistes valdkondades, olles spetsiaalselt suunatud veterinaarjärelevalve ametniku ülesannetele määral, mis sõltub veterinaararsti taustast ja kvalifikatsioonist, vältides seejuures kattumist eksamitega, millega kontrollitakse veterinaararstilt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ ⁽¹⁾ artikli 38 lõike 3 kohaselt nõutavaid teadmisi ja oskusi:
 - a) siseriiklikud ja liidu õigusaktid, mis käsitlevad inimeste tervist, toiduohutust, loomade tervist, loomade heaolu ja farmatseutilisi aineid;
 - b) ühise põllumajanduspoliitika põhimõtted, turumeetmed, eksporditoetused ja pettuste avastamine, sh ülemaailmne kontekst: Maailma Kaubandusorganisatsiooni sanitaar- ja fütosanitaarmedeid käsitlev leping, *Codex Alimentarius*, Maailma Loomatervise Organisatsioon;
 - c) toidutöötlemist ja toidutehnoloogiat käsitlevad olulised tegurid;
 - d) heade tootmistavade ja kvaliteedijuhtimise põhimõtted, mõisted ja meetodid;
 - e) koristuseelne kvaliteedijuhtimine (head põllumajandustavad);
 - f) toiduhügieeni ja toiduohutuse edendamine ja kasutamine (head hügieenitavad);
 - g) ohuanalüüsi põhimõtted, mõisted ja meetodid;
 - h) HACCP-süsteemi põhimõtted, mõisted ja meetodid, HACCP-süsteemi kasutamine toiduainete tootmisahela kõikidel etappidel;
 - i) auditeerimine ja punktides a kuni h osutatud nõuetele vastavuse kontrollimine;
 - j) inimeste tervisega seotud, toidust põhjustatud ohtude ennetamine ja kontroll;
 - k) nakkuse ja mürgistuse populatsioonidünaamika;
 - l) diagnostiline epidemioloogia;
 - m) järelevalve- ja seiresüsteemid;
 - n) kaasaegsete katsemeetodite põhimõtted ja diagnostilised rakendused;
 - o) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, kui see on töövahendina asjakohane;
 - p) andmekäitlus ja biostatistika-alased rakendused;
 - q) inimestel toidust põhjustatud haiguste puhangute uuringud;
 - r) transmissiivseid spongioosseid entsefalopaatiaid (TSEd) käsitlevad asjakohased aspektid;
 - s) loomade heaolu tootmis-, transportimis- ja tapmisetapil;
 - t) toiduainete tootmisega (sh jäätmekäitlusega) seotud keskkonnaküsimused;
 - u) ettevaatuspõhimõte ja tarbijate hoiakud;
 - v) tootmisahelas töötavate isikute koolituse põhimõtted;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22).

- w) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad;
- x) pettusega seotud aspektid.

Kandidaadid võivad omandada nõutavad teadmised veterinaararsti põhikoolituse osana või pärast veterinaararstiks kvalifitseerumist koolituse või omandatud töökogemuse kaudu.

Kui pädevad asutused on veendunud, et kandidaat on omandanud kõik nõutavad teadmised ülikooliõpingute osana või kraadiõppele viiva jätkuhariduse, kutsealase töökogemuse või muu kvalifikatsiooni kaudu, loobuvad nad eksami sooritamise nõudest. Kui kandidaat on nõutavad teadmised osaliselt omandanud, korraldavad pädevad asutused kandidaadi tausta arvessevõtmiseks punktis 2 osutatud eksamitest erinevad eksamid.

4. Veterinaarjärelevalve ametnik peab olema valmis valdkondadevaheliseks koostööks.
5. Iga riiklik veterinaarjärelevalve ametnik peab enne iseseisvalt tööleasumist läbima vähemalt 200 tunnise katseajaga praktika. Veterinaariaõpingute ajal läbitud asjakohase koolituse võib katseaja hulka arvestada. Nimetatud perioodi jooksul peab katseajal olev ametnik töötama tapamajade, lihalõikusettevõtete ja põllumajandusettevõtete ametis olevate veterinaarjärelevalve ametnike järelevalve all. Koolitus peab hõlmama heade hügieenitavade ja eelkõige HACCP-süsteemil põhinevate menetluste auditeerimist.
6. Veterinaarjärelevalve ametnik peab pideva täiendõppe ja erialakirjanduse kaudu täiendama oma teadmisi ja hoidma ennast kursis uute arengusuundadega punktis 3 osutatud valdkondades. Veterinaarjärelevalve ametnik peab võimaluse korral läbima iga-aastase täiendõppe.
7. Liikmesriigid peavad vastastikku tunnustama veterinaarjärelevalve ametnike eksameid, kui kutsetöötajad liiguvad piiriüleselt või soovivad alustada tegevust teises liikmesriigis. Sel juhul tuleb eksamil piirduda valdkondadega, mis on töökohaliikmesriikides inimeste ja loomade tervise seisukohalt olulised, kuid mida päritoluliikmesriigi eksamid ei hõlma.

II PEATÜKK

VETERINAARJÄRELEVALVE AMETNIKE ABID

1. Veterinaarjärelevalve ametniku abi ülesandeid võivad täita ainult isikud, kes on läbinud koolituse ja sooritanud eksami punktis 5 sätestatud nõuete kohaselt.
2. Pädevad asutused peavad kehtestama punktis 1 osutatud eksamite korra. Nimetatud eksamitel osalemiseks peavad kandidaadid tõendama, et nad on saanud:
 - a) vähemalt 500 tundi koolitust, sh vähemalt 400 tundi praktilist koolitust, mis hõlmab punktis 5 osutatud valdkondi, ning
 - b) mis tahes vajalikku lisakoolitust, et võimaldada veterinaarjärelevalve ametnike abidel täita oma kohustusi asjatundlikult.
3. Punkti 2 alapunktis a osutatud praktiline koolitus peab toimuma tapamajades, ulukikäitlusettevõtetes ja/või lihalõikusettevõtetes veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all.
4. Koolitus ja eksamid peavad peamiselt käsitlema punast liha või linnuliha. Nendelt isikutelt, kes on läbinud koolituse ühes neist kahest kategooriast ja sooritanud eksami, tuleb teises kategoorias eksami sooritamiseks nõuda üksnes lühendatud koolituse läbimist. Koolitus ja eksam peavad vajaduse korral hõlmama looduslike ulukeid, tehistingimustes peetavaid ulukeid ja jäneselisi.
5. Veterinaarjärelevalve ametnike abide koolitus peab hõlmama ja eksamid peavad kinnitama järgmiste valdkondade teadmisi:
 - a) põllumajandusettevõtted:
 - i) teoreetiline osa:
 - taustateadmised seoses põllumajandusliku tootmise korralduse, tootmismeetodite, loomadega kauplemise rahvusvaheliste normidega;
 - head karjakasvatustavad;

- põhiteadmised haigustest, eelkõige viiruste, bakterite ja parasiitide põhjustatud zoonoosidest;
- haiguste seire, ravimite ja vaktsiinide kasutamine ning ainejääkide kontroll;
- hügieeni- ja tervisekontroll;
- loomade heaolu põllumajandusettevõttes ja transpordi ajal;
- hoonete, põllumajandusettevõtete ja üldised keskkonnanõuded;
- asjakohased õigus- ja haldusnormid;
- tarbijate hoiakud ja kvaliteedikontroll;

ii) praktiline osa:

- eri tüüpi ja erinevaid kasvatusmeetodeid kasutavate ettevõtete külastamine;
- tootmisettevõtete külastamine;
- loomade peale- ja mahalaadimise jälgimine;
- laboriesitlused;
- veterinaarkontrollid;
- dokumenteerimine;

b) tapamajad, ulukikäitlusettevõtted ja lihalõikusettevõtted:

i) teoreetiline osa:

- taustateadmised seoses lihatööstuse korralduse, tootmismeetodite, toiduga kauplemise ja rahvusvaheliste normide ning tapa- ja lihalõikustehnoloogiaga;
- põhiteadmised hügieenist ja headest hügieenitavadest, eelkõige tööstushügieenist, tapa-, lõikus- ja ladustamishügieenist ja tööhügieenist,
- põhiteadmised HACCP-süsteemist ja sellel põhinevate menetluste auditeerimisest;
- loomade heaolu mahalaadimisel pärast transporti ja tapamajas;
- põhiteadmised tapetud loomade anatoomiast ja füsioloogiast;
- põhiteadmised tapetud loomade patoloogiast;
- põhiteadmised tapetud loomade patoloogilisest anatoomiast;
- asjakohased teadmised TSEdest ning muudest tähtsatest zoonoosidest ja zoonootilise toimega mõjuritest, samuti olulistest loomataudidest;
- loomade tapmise ja värsket liha kontrolli, inspekteerimise, ettevalmistamise, pakendamise, pakkimise ja transpordi viiside ja korra tundmine;
- põhiteadmised mikrobioloogiast;
- tapaeelne kontroll;
- proovide võtmine ja analüüsimine *Trichinella* tuvastamiseks;
- tapajärgne kontroll;
- haldusülesanded;
- teadmised asjakohastest õigus- ja haldusnormidest;
- proovivõtukord;
- pettusega seotud aspektid;

ii) praktiline osa:

- loomade identifitseerimine;
- vanusekontrollid;

- tapetud loomade kontrollimine ja hindamine;
 - tapaeelne kontroll tapamajas;
 - tapajärgne kontroll tapamajas või ulukikäitlusettevõttes;
 - proovide võtmine ja analüüsimine *Trichinella* tuvastamiseks;
 - loomaliigi määramine looma iseloomulike osade põhjal;
 - tapetud loomade muutunud osade identifitseerimine ja hindamine;
 - hügieenikontroll, sh heade hügieenitavade ja HACCP-süsteemil põhinevate menetluste auditeerimine;
 - tapaeelse kontrolli tulemuste registreerimine;
 - proovide võtmine;
 - liha jälgitavus;
 - dokumenteerimine, nt toiduahelat käsitleva teabe hindamine ja päringute tegemine registrites.
6. Pädevad asutused võivad otsustada vähendada koolitust ja eksameid järgmistes osades:
- a) teoreetiline osa, kui veterinaarjärelevalve ametniku abi tõendab, et tal on piisav haridus käesoleva peatüki punkti 5 alapunkti a alapunktis i või alapunkti b alapunktis i sätestatud loetelupunktides nimetatud valdkondades;
 - b) praktiline osa, kui veterinaarjärelevalve ametniku abi tõendab, et tal on piisav töökogemus käesoleva peatüki punkti 5 alapunkti a alapunktis ii või alapunkti b alapunktis ii sätestatud loetelupunktides nimetatud valdkondades.
7. Veterinaarjärelevalve ametniku abi peab olema valmis valdkondadevaheliseks koostööks.
8. Veterinaarjärelevalve ametnike abid peavad pideva täiendõppe ja erialakirjanduse kaudu täiendama oma teadmisi ja hoidma ennast kursis uute arengusuundadega. Veterinaarjärelevalve ametniku abi peab võimaluse korral läbima iga-aastase täiendõppe.
9. Kui veterinaarjärelevalve ametnike abid teostavad üksnes proovide võtmist ja analüüsi seoses *Trichinella* tuvastamise ja mikrobioloogiliste kriteeriumidega, on pädevatel asutustel vaja üksnes tagada, et nad saavad piisava koolituse nimetatud ülesannete täitmiseks.
10. Liikmesriigid peavad vastastikku tunnustama veterinaarjärelevalve ametnike abide eksameid, kui kutsetöötajad liiguvad piiriüleselt või soovivad alustada tegevust teises liikmesriigis. Sel juhul tuleb eksamil piirduda valdkondadega, mis on töökohaliikmesriikides inimeste ja loomade tervise seisukohalt olulised, kuid mida päritolu-liikmesriigi eksamid ei hõlma.

III PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE MÄÄRATUD TÖÖTAJAD

1. Pädevad asutused võivad ametisse määrata ainult töötajaid, kes on läbinud koolituse ja sooritanud eksami käesoleva peatüki punktis 5 sätestatud nõuete kohaselt.
2. Pädevad asutused peavad kehtestama punktis 1 osutatud eksami korra. Nimetatud eksamil osalemiseks peavad kandidaadid tõendama, et nad on saanud:
- a) vähemalt 500 tundi koolitust, sh vähemalt 400 tundi praktilist koolitust, mis hõlmab punktis 5 osutatud valdkondi, ning
 - b) mis tahes vajalikku lisakoolitust, et võimaldada pädevate asutuste määratud töötajatel täita oma kohustusi asjatundlikult.
3. Punkti 2 alapunktis a osutatud praktiline koolitus peab toimuma lihalõikusettevõtetes veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all.
4. Koolitus ja eksamid peavad peamiselt käsitlema punast liha või linnuliha. Nendelt isikutelt, kes on läbinud koolituse ühes neist kahest kategooriast ja sooritanud eksami, tuleb teises kategoorias eksami sooritamiseks nõuda üksnes lühendatud koolituse läbimist. Koolitus ja eksam peavad vajaduse korral hõlmama looduslikke ulukeid, tehistingimustes peetavaid ulukeid ja jäneselisi.

5. Pädevate asutuste määratud töötajate koolitus peab hõlmama ja eksamid peavad kinnitama järgmiste valdkondade teadmisi seoses lihalõikustevõtetega:
- i) teoreetiline osa:
 - taustateadmised seoses lihatööstuse korralduse, tootmismeetodite, toiduga kauplemise rahvusvaheliste normide ja lihalõikustehnoloogiaga;
 - põhjalikud teadmised hügieenist ja headest hügieenitavadest, eelkõige tööstushügieenist, lõikus- ja ladustamishügieenist ja tööhügieenist,
 - põhjalikud teadmised HACCP-süsteemist ja sellel põhinevate menetluste auditeerimisest;
 - asjakohased teadmised TSEdest ning muudest tähtsatest zoonoosidest ja zoonootilise toimega mõjuritest;
 - värske liha ettevalmistamise, pakendamise, pakkimise ja transpordi viiside ja korra tundmine;
 - põhiteadmised mikrobioloogiast;
 - haldusülesanded;
 - teadmised asjakohastest õigus- ja haldusnormidest;
 - proovivõtukord;
 - pettusega seotud aspektid;
 - ii) praktiline osa:
 - tapetud loomade kontrollimine ja hindamine;
 - hügieenikontroll, sh headest hügieenitavade ja HACCP-süsteemil põhinevate menetluste auditeerimine;
 - proovide võtmine;
 - liha jälgitavus;
 - dokumenteerimine.
6. Pädevad asutused võivad otsustada vähendada koolitust ja eksameid järgmistes osades:
- a) teoreetiline osa, kui pädevate asutuste määratud töötaja tõendab, et tal on piisav haridus käesoleva peatüki punkti 5 alapunktis i sätestatud loetelupunktides nimetatud valdkondades;
 - b) praktiline osa, kui pädevate asutuste määratud töötaja tõendab, et tal on piisav töökogemus käesoleva peatüki punkti 5 alapunktis ii sätestatud loetelupunktides nimetatud valdkondades.
7. Pädevate asutuste määratud töötajad peavad olema valmis valdkondadevaheliseks koostööks.
8. Pädevate asutuste määratud töötajad peavad pideva täiendõppe ja erialakirjanduse kaudu täiendama oma teadmisi ja hoidma ennast kursis uute arengusuundadega. Pädevate asutuste määratud töötajad peavad võimaluse korral läbima iga-aastase täiendõppe.
9. Liikmesriigid peavad vastastikku tunnustama pädevate asutuste määratud töötajate eksameid, kui kutsetöötajad liiguvad piiriüleselt või soovivad alustada tegevust teises liikmesriigis. Sel juhul tuleb eksamil piirduda valdkondadega, mis on töökohaliikmesriikides inimeste ja loomade tervise seisukohalt olulised, kuid mida päritolu-liikmesriigi eksamid ei hõlma.
-